

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2018-883

5.12.2018

Tryg Forsikring NUF

TA - Næringsliv

Traktorhavari – fullstendig utbedret? – Årsakssammenheng mellom gammel og ny skade?

Sikredes traktor havarerte etter en utforkjøring i mars 2014, og selskapet dekket skaden. Verkstedet som utbedret skaden var det samme som sikrede kjøpte traktoren av i 2012. Ved utbedringen tok verkstedet forbehold for girkasse/hydraulikk fordi traktoren hadde gått i 2-4 min uten olje på girkassen. I januar 2015 stoppet traktoren på nytt, og det ble oppdaget en differensialfeil. Verkstedet utbedret skaden uten vederlag. Høsten 2015 oppsto samme feil, og traktoren ble på nytt utbedret uten vederlag. I januar 2016 oppsto det igjen feil, og denne gangen ønsket ikke verkstedet å utbedre skaden for egen regning. Partene ble ikke enige, og det endte med søksmål med behandling både i tingretten og lagmannsretten. Verkstedet vant saken og ble tilkjent sakskostnader. Etter domsavsigelsen rettet sikrede seg til selskapet og viste til at retten mente det var overveiende sannsynlig at det var årsakssammenheng mellom den nye skaden og det opprinnelige havariet i 2014. Selskapet avviste ansvar og anførte at skaden ikke var dekningsmessig. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 438 000 i reparasjonskostnader for traktoren og kr 1 756 635 i erstatning

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på traktor og spørsmålet om selskapet er ansvarlig for skadene på andre grunnlag enn forsikringsavtalen.

Sikrede kjøpte traktoren fra verkstedet i 2012. Traktoren havarerte etter en utforkjøring i mars 2014. Skadene på traktoren ble behandlet som en forsikringssak hos selskapet, og selskapet engasjerte et verksted for å gjøre en faglig vurdering av ulykken.

Vurderingen viste at reparasjonen av traktoren ville koste mindre enn 80 % av traktorens verdi, og selskapet besluttet derfor å reparere den. Selskapet engasjerte verkstedet for å gjennomføre reparasjonen og betalte kr 279 751 inkl. mva. for utført arbeid.

Serviceleder på verkstedet sendte e-post til selskapet i mars 2014 og tok følgende forbehold for reparasjonene:

Det store er forbeholdet bi må ta på girkasse/hydraulikk. Traktoren har ifølge kunde stått og gått i 2-4 min uten olje på girkasse. Dette kan ha skadet hyd motor i girkasse og hydraulikk pumpene. Da hvis dette får luft er det fare for kavitasjon i pumpene. Dette kan fungere en stund og så ta kveld. Så det er forbehold fra oss på garanti på dette.

Selskapet svarte samme dag med:

Da går vi for rep her (...). Så får vi håpe det går greit med foraksel og gearkasse.

Traktoren ble levert tilbake til sikrede oktober-november 2014.

I januar 2015 stoppet traktoren på nytt. Det ble oppdaget en differensialfeil, og traktoren ble fraktet til verkstedet. Verkstedet utbedret skaden uten vederlag. Høsten 2015 oppsto samme feil, og traktoren ble reparert på nytt av verkstedet, også denne gangen uten vederlag.

Traktoren var deretter i drift frem til januar 2016 da det igjen oppsto feil og den ble fraktet til verkstedet. Denne gangen ville ikke verkstedet utbedre skaden for egen regning. Sikrede mente skaden var en reklamasjonssak og nektet derfor å betale for utbedringen.

Partene ble ikke enige og det endte med søksmål med behandling både i tingretten og lagmannsretten. Verkstedet vant saken og ble tilkjent sakskostnader.

Tingretten avsa dom den 16.5.17. I dommen på side 11 femte avsnitt siste setning skrev retten følgende:

Det er, som retten tidligere har kommet til, høyst uklart hva som er den bakenforliggende årsaken til feil på Traktoren.

Lagmannsretten avsa dom den 4.12.17. Lagmannsrettens begrunnelse omtaler først kontrakten mellom verkstedet og sikrede om kjøp av traktoren i 2012 og verkstedets garantier i den forbindelse med henvisning til kjøpsretten og selgers funksjonsgaranti. Deretter heter det i femte avsnitt siste setning og sjette avsnitt:

Alle mangler som viste seg i garantitiden var følgelig verkstedets risiko, med mindre selgerforetaket kan godtgjøre at årsaken er uforsvarlig bruk, hendelig uhell eller andre forhold som er selger uvedkommende.

Selv med denne funksjonsgarantien, som forskyver tidspunktet for mangelsvurderingen og overfører bevisbyrden til selger, finner lagmannsretten ikke holdepunkter for at det foreligger kjøpsrettslig mangel ved traktoren. Det fremstår som mest sannsynlig at driftsproblemene som viste seg fra januar 2015 og utover, er knyttet til havariet i mars 2014. Dette er forhold som verkstedet som selger uvedkommende, og som gjør at forholdet faller utenfor kjøpekontrakt, funksjonsgaranti og kjøpslovens regler.

Retten har følgende omtale av feilen på side 9 fjerde avsnitt og femte avsnitt første setning:

Det er ukjent hva som er feil med traktoren. Lagmannsretten har som nevnt funnet det overveiende sannsynlig at feilen har sammenheng med havariet i 2014. Verkstedet har antydnet at feil kan skyldes feil bruk fra eiers side, men etter lagmannsrettens vurdering foreligger det ikke holdepunkter for det. Teknisk sjef på verkstedet vurderte som en annen mulig forklaring at panikkbremser under havariet i 2014, eller at firehjulstrekket var innkoplet ved uhellet, kan forklare at problemene er lokalisert til bakakselen, men dette er heller ikke annet enn spekulasjoner.

Uansett hva som er feil med traktoren, finner lagmannsrettens det mest sannsynlig at verkstedet har utført fagmessig forsvarlig utbedringsarbeid.

Den rettskraftige lagmannsrettsdommen ble sendt til selskapet i desember 2017. Selskapet så nærmere på saken i løpet av desember, og flere fagfolk foretok tekniske vurderinger. I e-postkorrespondanse mellom selskapet og verkstedet ble skadene anslått til ca. kr 438 000.

Selskapets sakkyndige snakket med verkstedet på telefon 22.12.17, og verkstedet opplyste bl.a. følgende:

Han sier at de første jobbene etter skaden tok de på garanti pga de ikke kunne bevise det hadde sammenheng med skaden og tok derfor ikke kontakt med meg. Denne skaden i bakaksling som er beskrevet nedenfor sier han kan være relatert til tidligere jobber utført inkl skaden men kan og være en ny skade som skyldes for stor belastning eller slitasje ved bruk av traktor. Umulig og konkludere noe sikker her i følge han. Derfor vil de ikke ta dette som reklamasjon som tidligere utført arbeid og garanti er utgått på traktor. Med bakgrunn i dette er min påstand at det er lite trolig at dette har med skaden fra 2014 å gjøre.

Selskapet avsto kravet 2.1.18 og anførte at det ikke var årsakssammenheng mellom forsikringstilfellet i mars 2014 og skaden i 2016. Da sikrede klaget, tilbød selskapet 25.1.18 en minnelig løsning som sikrede avviste 29.1.18. Selskapet ga flere tilbud om minnelig løsning, siste

gang den 19.3.18 med frist den 6.4.18. Sikrede avviste tilbudet den 11.4.18 og kom med eget tilbud om minnelig løsning som selskapet avviste.

Sikrede klaget inn saken til Finansklagenemnda den 14.5.18.

Sikrede krever dekning for skade på traktoren og erstatning for tap med totalt kr 1 756 635. Beløpet inkluderer kostnader til rettergang mot verkstedet, transport av traktor til verksted, leie av reserveutstyr og i tillegg tapt omsetning for høsten 2017 og våren 2018.

Sikrede anfører at den siste skaden på traktoren er en følge av forsikringstilfellet fra 2014. Lagmannsretten konkluderte med at det er overveiende sannsynlig at skaden har sammenheng med havariet i 2014.

Sikrede anfører videre at selskapet er erstatningsansvarlig for skaden. Det var uaktsomt av selskapet at det ikke tok hensyn til verkstedets forbehold og valgte reparasjon. Det er også adekvat årsakssammenheng mellom sikredes tap og selskapets håndtering av skaden ved havariet i 2014 og januar 2015.

Selskapet avviser ansvar og anfører at skaden ikke er omfattet av sikredes forsikring. Det er ikke dokumentert at skaden i 2016 skyldes forsikringstilfellet i 2014. Lagmannsrettens vurdering er ikke knyttet opp mot selskapets ansvar i saken. Traktorens feil er ikke tilstrekkelig vurdert til å legge til grunn at skaden stammer fra havariet i 2014. Lagmannsretten skriver først at det er uklart hva som er feil med traktoren, men at det likevel er mest sannsynlig at det stammer fra havariet. Like etter skriver lagmannsretten at det ikke er verkstedets ansvar uansett hva som er feil med traktoren. Lagmannsrettens vurdering bygger på at maskinskaden var en senskade etter at traktoren hadde stått og gått i 2-4 minutter uten olje på girkasse. Dette har uansett ikke direkte sammenheng med utforkjøringen i 2014, men kunne evt. være et nytt havari som var omfattet av en maskinskadedekning. Sikrede hadde imidlertid ikke maskinskadedekning. Selskapet har heller ikke påtatt seg resultatansvar for utbedringene. Saken kan ikke sammenlignes med FinKN-2015-269 som sikrede viser til. Uttalelsen gjelder en sak hvor utbedringsmetoden var mislykket. Her er det ikke bevist eller sannsynliggjort at utbedringsmetoden i 2014 var mislykket.

Selskapet viser til de sakkyndige vurderingene det innhentet etter at det ble kontaktet av sikrede i desember 2017, og anfører at sikrede ikke har fremlagt dokumentasjon som beviser at disse takstrapportene er gale, jf. FinKN-2017-310.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på traktoren etter forsikringsvilkårene og for sikredes øvrige tap etter alminnelige erstatningsrettslige regler.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål", jf. også FinKN-2017-408 og FinKN-2018-077.

Det er uklart for nemnda hva Lagmannsretten mener når den legger til grunn at "Det fremstår som mest sannsynlig at driftsproblemene som viste seg fra januar 2015 og utover, er knyttet til havariet i mars 2014", og at det er "overveiende sannsynlig at feilen har sammenheng med havariet i 2014". Forsikringsselskapet kan bli ansvarlig dersom det er rettslig relevant årsakssammenheng mellom den nye skaden og det tidligere forsikringstilfellet, men det er ikke tilstrekkelig at skaden

"er knyttet til" eller har "sammenheng med" det tidligere forsikringstilfellet. Det er også motstrid mellom disse uttalelsene og selskapets senere innhentede takstuttalelser. Spørsmålet om årsakssammenheng bør derfor belyses gjennom muntlige forklaringer i en hovedforhandling. Det samme gjelder spørsmålet om det foreligger ansvarsgrunnlag for selskapet og i så fall om de øvrige vilkår for erstatning er til stede.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Birgitte Hagland (nestleder), Line Merete Lileng (nøytralt oppnevnt medlem), Elisabet Okkenhaug (selskapsrepresentant), Peter Bjurvill (selskapsrepresentant), Andreas Pihlstrøm (næringsrepresentant) og Lars Erik Lundgaard (næringsrepresentant).